

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра анатомії людини

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

**НОРМАЛЬНА АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ З ОСНОВАМИ
ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ АНАТОМІЇ ТА КІНЕЗІОЛОГІЇ**

підготовки бакалавра (на основі ПЗСО, НРК 5)

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 227 Терапія та реабілітація

(код і назва спеціальності)

спеціалізація 227.02 Ерготерапія

(код і назва спеціалізації)

освітньо-професійної програми Ерготерапія

(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Силабус освітнього компонента «Нормальна анатомія людини з основами функціональної анатомії та кінезіології», підготовки освітнього ступеня «бакалавр», галузі знань – 22 Охорона здоров'я, спеціальності – 227 Терапія та реабілітація, спеціалізації – 227.02 Ерготерапія, за освітньо-професійною програмою – Ерготерапія.

Розробники:

Романюк Альона Павлівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри анатомії людини

Погоджено

Гарант освітньої програми:

Грейда Н.Б.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри анатомії людини

протокол № 1 від 6 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри:

Шевчук Т. Я.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
Денна форма навчання	Галузь знань: 22 Охорона здоров'я, Спеціальність: 227 Терапія та реабілітація Освітньо-професійна програма: Ерготерапія Освітній ступінь: Бакалавр	Нормативна	
Кількість годин/кредитів 300/10		Рік навчання – 1-й	
		Семестр	
		1-ий	2-ий
		Лекції – 60 год.	
		36	24
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лабораторні – 74 год.	
		46	28
		Самостійна робота – 148 год.	
		74	74
		Консультації – 18 год.	
		10	8
		Форма контролю	
	Залік	Екзамен	
Мова навчання	Українська		

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Романюк Альона Павлівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри анатомії людини:
romaniuk.alona@vnu.edu.ua

Комунікація зі студентами: електронною поштою, на заняттях згідно графіку, за графіком консультацій і відпрацювань, дистанційна платформа Office 365 (Teams).

Розклад занять розміщено на сайті Волинського національного університету імені Лесі Українки: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Розклад консультацій. Консультації проводяться згідно розкладу, що розміщений на дошці оголошень кафедри анатомії людини та на сайті кафедри:
https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0_%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%97_%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D0%93%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9_%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2:

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація.

Освітній компонент «**Нормальна анатомія людини з основами функціональної анатомії та кінезіології**» є нормативним компонентом для здобувачів освіти спеціальності – 227 Терапія та реабілітація освітнього ступеня «бакалавр». Вивчення даного компонента базується на детальному аналізі будови та функцій організму людини. Основна увага приділяється розгляду структури окремих систем та органів, їх взаємодії і впливу на загальний стан здоров'я. Освітній компонент

включає вивчення опорно-рухової системи, особливостей скелету, м'язів, суглобів, а також розгляд основних біомеханічних принципів, що забезпечують рухи тіла. Крім того, увага приділяється кінезіології – науці про рухи людини, що дозволяє розуміти, як різні частини тіла функціонують у координації під час фізичної активності.

2. Пререквізити: освітній компонент базується на знаннях повної загальної середньої освіти.

Постреквізити: після закінчення вивчення освітнього компоненту знання, уміння і навички здобуті здобувачами можуть бути корисними для засвоєння освітніх компонентів «Нормальна фізіологія людини з основами патфізіології (за професійним спрямуванням)», «Терапевтичні вправи», «Біомеханіка у протезуванні та ортезуванні».

3. Мета і завдання освітнього компоненту.

Метою викладання освітнього компоненту «**Нормальна анатомія людини з основами функціональної анатомії та кінезіології**» є формування у здобувачів освіти глибоких знань про будову та функції організму людини, а також розуміння основних біомеханічних принципів, які забезпечують рухи тіла. Цей освітній компонент покликаний дати здобувачам базові знання про анатомічну структуру органів і систем, їх взаємодію між собою, а також ознайомити з основами кінезіології – науки про рух. Метою є підготовка фахівців, які зможуть застосовувати отримані знання в медичній, спортивній, реабілітаційній та інших галузях, пов'язаних із здоров'ям людини, для аналізу, оцінки та покращення рухових функцій організму.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Нормальна анатомія людини з основами функціональної анатомії та кінезіології» є:

1. Ознайомлення здобувачів з основними анатомічними структурами: вивчення будови та функцій органів і систем організму людини, зокрема опорно-рухової системи, нервової, серцево-судинної та інших.

2. Формування розуміння функціональних особливостей: вивчення взаємодії анатомічних структур під час виконання різних фізичних рухів, основи біомеханіки та кінезіології.

3. Навчання принципам аналізу рухової активності: розвиток навичок оцінки та аналізу рухів, що дозволяє розуміти, як різні системи тіла працюють в координації для забезпечення ефективної та здорової фізичної активності.

4. Розвиток навичок застосування знань у практиці: вміння застосовувати теоретичні знання для аналізу та оцінки фізичних можливостей і рухових функцій у клінічній, спортивній або реабілітаційній практиці.

5. Підготовка до подальшого навчання у галузі медицини та реабілітації: закладання основ для подальшого вивчення клінічної анатомії, фізіології, спортивної медицини та інших дисциплін, пов'язаних із здоров'ям і руховою активністю.

4. Результати навчання (Компетентності).

Інтегральна компетентність.

ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Загальні компетентності.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмовою.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності.

ФК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

ФК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

Програмні результати навчання.

ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями, в тому числі потерпілих внаслідок військових дій на сході України, внаслідок отриманих травм у професійному спорті, при патологіях розвитку та генетичних захворюваннях дітей та дорослих. Працювати та взаємодіяти у мультидисциплінарній команді.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій та за потреби, модифіковувати поточну діяльність.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

5. Структура освітнього компонента.

1-ий семестр

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	Методи контролю / Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Нормальна анатомія людини						
Тема 1. Вступ в анатомію людини. Методи дослідження осі, площини.	7	-	-	6	1	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 2. Скелет як частина опорно-рухового апарату. Артросиндесмологія.	6	2	2	2	-	
Тема 3. Скелет тулуба.	5	-	2	2	1	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 4. Скелет голови – череп.	8	2	4	2	-	УО+Т+ВПЗ / 5 (x2)
Тема 5. Скелет верхньої та нижньої кінцівки.	9	-	4	4	1	УО+Т+ВПЗ / 5 (x2)
Тема 6. Міологія. Загальна характеристика м'язової системи.	4	2	-	2	-	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 7. М'язи голови і шиї.	6	2	2	2	-	
Тема 8. М'язи тулуба. Дихальні м'язи.	6	2	2	2	-	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 9. М'язи верхньої і нижньої кінцівок.	6	2	2	2	-	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 10. Вступ до спланхнології. Шлунково-кишковий тракт.	6	2	2	2	-	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 11. Залози травлення. Очерешина, її значення і похідні.	5	-	-	4	1	
Тема 12. Система органів дихання.	6	2	2	2	-	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 13. Система сечових органів.	6	2	2	2	-	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 14. Статева система.	7	-	2	4	1	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 15. Серцево-судинна система. Серце. Судини малого кола кровообігу.	4	2	-	2	-	
Тема 16. Артерії великого кола кровообігу.	7	-	2	4	1	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 17. Вени великого кола кровообігу.	6	2	2	2	-	УО+Т+ВПЗ / 5

Кровообіг у плода.						
Тема 18. Лімфатична система, її будова і функції.	7	-	2	4	1	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 19. Залози внутрішньої та змішаної секреції. Органи кровотворення та імунної системи.	6	2	2	2	-	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 20. Загальна анатомія нервової системи. Спинний мозок. Спинномозкові нерви.	6	2	2	2	-	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 21. Головний мозок. Провідні шляхи головного і спинного мозку. Лімбічна та екстрапірамідна системи і ретикулярна формація.	10	2	2	6	-	УО+Т+ВПЗ / 5 (x2)
Тема 22. Черепномозкові нерви.	7	2	2	2	1	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 23. Периферична нервова система. Соматичні сплетення.	8	2	2	4	-	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 24. Вегетативна нервова система. Симпатична і парасимпатична її частини.	9	2	2	4	1	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 26. Органи чуттів. Зоровий аналізатор. Слуховий аналізатор та аналізатор рівноваги.	9	2	2	4	1	УО+Т+ВПЗ / 5
Разом за змістовим модулем 1	166	36	46	74	10	
Усього годин/Балів	166	36	46	74	10	5 (200) балів

Методи контролю*: УО – усне опитування; Т – тести; ВПЗ – виконання практичного завдання.

2-ий семестр

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	Методи контролю / Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 2. Функціональна анатомія людини з основами кінезіології						
Тема 1. Функціональна анатомія, як наука. Біомеханічні принципи та рухові функції організму.	8	2	-	6	-	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 2. Кінезіологія та постануральний контроль: механізми контролю постави, аналіз порушень постанури та їх вплив на рухову активність.	11	2	2	6	1	
Тема 3. Вступ у функціональну анатомію опорно-рухового апарату. Основи біомеханіки: принципи руху та м'язова активність.	11	2	2	6	1	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 4. Функціональна анатомія та кінезіологічні особливості рухів хребта.	11	2	2	6	1	УО+Т+ВПЗ / 5
Тема 5. Функціональна анатомія та кінезіологія голови та шийного відділу хребта.	15	2	4	8	1	УО+Т+ВПЗ / 5 (x2)
Тема 6. Функціональна анатомія та кінезіологія верхньої кінцівки.	17	4	4	8	1	УО+Т+ВПЗ / 5 (x2)
Тема 7. Функціональна анатомія та кінезіологія грудної клітки та грудного відділу хребта.	15	2	4	8	1	УО+Т+ВПЗ / 5 (x2)
Тема 8. Функціональна анатомія та кінезіологія поперекового відділу хребта.	13	2	2	8	1	УО+Т+ВПЗ / 5 (x2)

Тема 9. Функціональна анатомія та кінезіологія нижньої кінцівки.	19	4	6	8	1	УО+Т+ВПЗ / 5 (x2)
Тема 10. Вступ у функціональну анатомію нервової системи та її роль у регуляції рухів.	14	2	2	10	-	УО+Т+ВПЗ / 5
Усього годин/Балів	134	24	28	74	8	5 (120) балів

Методи контролю*: УО – усне опитування; Т – тести; ВПЗ – виконання практичного завдання.

Теми лекційних занять

1 семестр

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Скелет як частина опорно-рухового апарату. Артросиндесмологія.	2
2	Скелет голови – череп.	2
3	Міологія. Загальна характеристика м'язової системи.	2
4	М'язи голови і шиї.	2
5	М'язи тулуба. Дихальні м'язи.	2
6	М'язи верхньої і нижньої кінцівок.	2
7	Вступ до спланхнології. Шлунково-кишковий тракт.	2
8	Система органів дихання.	2
9	Система сечових органів.	2
10	Серцево-судинна система. Серце. Судини малого кола кровообігу.	2
11	Вени великого кола кровообігу. Кровообіг у плода.	2
12	Залози внутрішньої та змішаної секреції. Органи кровотворення та імунної системи.	2
13	Загальна анатомія нервової системи. Спинний мозок. Спинномозкові нерви.	2
14	Головний мозок. Провідні шляхи головного і спинного мозку. Лімбічна та екстрапірамідна системи і ретикулярна формація.	2
15	Черепномозкові нерви.	2
16	Периферична нервова система. Соматичні сплетення.	2
17	Вегетативна нервова система. Симпатична і парасимпатична її частини.	2
18	Органи чуттів. Зоровий аналізатор. Слуховий аналізатор та аналізатор рівноваги.	2
Разом		36

2 семестр

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Функціональна анатомія, як наука. Біомеханічні принципи та рухові функції організму.	2
2	Кінезіологія та постральний контроль: механізми контролю постави, аналіз порушень постури та їх вплив на рухову активність.	2
3	Вступ у функціональну анатомію опорно-рухового апарату. Основи біомеханіки: принципи руху та м'язова активність.	2
4	Функціональна анатомія та кінезіологічні особливості рухів хребта.	2
5	Функціональна анатомія та кінезіологія голови та шийного відділу хребта.	2
6–7	Функціональна анатомія та кінезіологія верхньої кінцівки.	4
8	Функціональна анатомія та кінезіологія грудної клітки та грудного відділу хребта.	2
9	Функціональна анатомія та кінезіологія поперекового відділу хребта.	2
10–11	Функціональна анатомія та кінезіологія нижньої кінцівки.	4
12	Вступ у функціональну анатомію нервової системи та її роль у регуляції рухів.	2
Разом		24

**Теми лабораторних занять
1 семестр**

<i>№ з/н</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>
1	Вступ в анатомію людини. Анатомічна номенклатура. Осі та площини тіла людини. Загальні відомості про опорно-руховий апарат людини. Вчення про кістки та їх з'єднання.	2
2	Скелет тулуба. Будова кісток тулуба та їх з'єднання.	2
3	Череп в цілому. Будова кісток мозкового відділу черепа та їх з'єднання. Будова кісток лицевого відділу черепа та їх з'єднання.	2
4	Основа і склепіння черепа.	2
5	Скелет верхньої кінцівки. Будова кісток верхньої кінцівки та їх з'єднання.	2
6	Скелет нижньої кінцівки. Будова кісток нижньої кінцівки та їх з'єднання.	2
7	М'язова система як активна частина опорно-рухового апарату людини. М'язи голови та шиї.	2
8	М'язи тулуба.	2
9	М'язи верхньої кінцівки.	2
10	М'язи нижньої кінцівки.	2
11	Травна система. Органи травного каналу. Травні залози. Очеревина.	2
12	Органи дихальної системи	2
13	Органи сечової системи.	2
14	Органи статеві системи. Промежина.	2
15	Будова стінки кровоносної судини. Серце, його топографія, будова й фази роботи. Кола кровообігу. Артерії великого кола кровообігу.	2
16	Вени великого кола кровообігу. Кровообіг у плода.	2
17	Лімфатична система.	2
18	Ендокринна система. Органи кровотворення та органи імунної системи.	2
19	Будова і функціональне значення нервової системи. Спинний мозок. Спинномозковий сегмент.	
20	Головний мозок. Лімбічна та екстрапірамідна системи. Ретикулярна формація. Провідні шляхи головного і спинного мозку.	
21	12 пар черепно-мозкових нервів.	
22	Периферична та вегетативна нервова система.	
23	Загальна характеристика органів чуттів. Зоровий аналізатор. Слуховий аналізатор та аналізатор рівноваги.	
Разом		46

2 семестр

<i>№ з/н</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>
1–2	Осі і площини тіла людини. Рухи частин тіла по відношенню до осей та площин. Анатомо-фізіологічні основи опорно-рухового апарату. Біомеханічні принципи та рухові функції організму.	4
3	Аналіз механізмів постурального контролю та їх порушень: вплив на рухову активність у контексті ерготерапії	2
4–5	Функціональна анатомія голови та шиї. Кровопостачання, венозний і лімфатичний відтік голови та шиї. Іннервація голови та шиї.	4
6	Функціональна анатомія суглобів плечового поясу та плечового суглоба.	2
7	Функціональна анатомія ліктьового суглоба та суглобів кисті. Кровопостачання, венозний і лімфатичний відтік, іннервація верхніх кінцівок.	2
8–9	Функціональна анатомія грудного відділу хребта та грудної клітки. Кровопостачання, венозний і лімфатичний відтік, іннервація стінок та органів грудної порожнини.	4
10	Функціональна анатомія поперекового відділу хребта. Кровопостачання, венозний і лімфатичний відтік та іннервація стінок і органів черевної порожнини.	2

11	Функціональна анатомія тазу. Основи функціональної анатомії кульшового суглобу. Кровообігання, венозний і лімфатичний відтік, іннервація кульшового суглобу.	2
12–13	Функціональна анатомія колінного суглобу. Кровообігання, венозний і лімфатичний відтік, іннервація коліна. Функціональна анатомія гомілково-стопного суглобу та стопи. Кровообігання, венозний і лімфатичний відтік, іннервація стопи.	4
14	Функціональна анатомія нервової системи. Спинномозковий нерв. Функціональна анатомія рефлекторної дуги. Шкіра як орган рецепції.	2
Разом		28

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до лабораторних занять, теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко. Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру лабораторних занять та оцінюються в процесі поточного контролю на лабораторних заняттях та на підсумкових контрольних роботах під час вивчення відповідних тем.

<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>
1. Функціональні методи візуалізації (рентгенографія, УЗД, КТ, ЯМР та інші). 2. Постави, її анатомічна і функціональна основи. Види постави. Сколіоз. 3. Положення тіла людини у просторі та рухи частин тіла по відношенню до осей та площин. 4. Положення тіла людини у просторі та рухи частин тіла по відношенню до осей та площин. 5. Зовнішні сили: сила тертя, сила опору середовища, сила реакції опори. 6. Поняття про ЗЦМ тіла людини. 7. Внутрішні сили: еластичність м'язів, сухожилків, зв'язок. 8. Важливий принцип роботи опорно-рухового апарату. 9. Режим роботи м'язів. 10. Види роботи м'язів. 11. Фізичні вправи для розвитку різних груп м'язів. 12. Аналіз положень і рухів тіла людини. 13. Морфологія положень або рухів. 14. Механіка положень або рухів. 15. Особливості механізму зовнішнього дихання. 16. Особливості розташування та функції внутрішніх органів при виконанні фізичних вправ. 17. Особливості стану серцево-судинної системи при виконанні фізичних вправ. 18. Анатомічна характеристика положень тіла з нижньою опорою: (положення стоячи). Топографія працюючих м'язів. Положення внутрішніх органів. 19. Анатомічна характеристика положень тіла з верхньою опорою: (положення вису на прямих руках). Топографія працюючих м'язів. Положення внутрішніх органів. 20. Анатомічна характеристика положень тіла зі змішаною опорою. Топографія працюючих м'язів. Поняття стійкості тіла. Положення внутрішніх органів. 21. Анатомічна характеристика поступальних (циклічних, ациклічних) та обертальних рухів. 22. Топографія працюючих м'язів під час виконання рухів.	74
Разом	74

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення освітнього компоненту передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті. Середовище під час проведення лекційних та лабораторних робіт є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні запізнюватися на заняття. На усіх заняттях (лекційних, лабораторних, самопідготовка тощо) відповідно до правил техніки безпеки здобувачі повинні бути одягненими в білі халати та перед початком заняття вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).

Здобувачі освіти повинні здійснювати попередню підготовку до лекційних та лабораторних занять згідно з переліком рекомендованих джерел та інтернет-ресурсів. До початку вивчення курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note) для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4-бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами. Освітній компонент «Нормальна анатомія людини з основами функціональної анатомії та кінезіології» слухають здобувачі протягом I семестру та по закінченню мають підсумковий контроль (залік). Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 200 балів. Перерахунок балів здійснюється згідно до вимог, які представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4,5	180	4,02	161	3,52	141	3,02	121	2,1	86	1,06	48
4,97	199	4,47	179	3,99	160	3,5	140	3	120	1,96	84	1	46
4,95	198	4,45	178	3,97	159	3,47	139	2,96	119	1,9	82	0,96	44
4,92	197	4,42	177	3,94	158	3,45	138	2,9	118	1,86	80	0,9	42
4,9	196	4,4	176	3,92	157	3,42	137	2,86	116	1,8	78	0,86	40
4,87	195	4,37	175	3,89	156	3,4	136	2,8	114	1,76	76	0,8	38
4,85	194	4,35	174	3,87	155	3,37	135	2,76	112	1,7	74	0,76	36
4,82	193	4,32	173	3,84	154	3,35	134	2,7	110	1,66	72	0,7	34
4,8	192	4,3	172	3,82	153	3,32	133	2,66	108	1,6	70	0,66	32
4,77	191	4,27	171	3,79	152	3,3	132	2,6	106	1,56	68	0,6	30
4,75	190	4,24	170	3,77	151	3,27	131	2,56	104	1,5	66	0,56	28
4,72	189	4,22	169	3,74	150	3,25	130	2,5	102	1,46	64	0,5	26
4,7	188	4,19	168	3,72	149	3,22	129	2,46	100	1,4	62	0,46	24
4,67	187	4,17	167	3,7	148	3,2	128	2,4	98	1,36	60	0,4	22
4,65	186	4,14	166	3,67	147	3,17	127	2,36	96	1,3	58	0,36	20
4,62	185	4,12	165	3,65	146	3,15	126	2,3	94	1,26	56	0,3	18
4,6	184	4,09	164	3,62	145	3,12	125	2,26	92	1,2	54	0,26	16
4,57	183	4,07	163	3,57	143	3,1	124	2,2	90	1,16	52	0,2	14
4,52	181	4,04	162	3,55	142	3,07	123	2,16	88	1,1	50	0,16	12

У II семестрі здобувачі освіти після вивчення освітнього компонента мають підсумковий контроль (екзамен) – (максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, на екзамені – 80 балів; підсумковий бал формується як сума цих балів $120+80=200$ балів).

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному лабораторному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»), де: 1) за рівень володіння теоретичними знаннями; 2) за тестування та 3) за оволодіння практичними компетентностями під час виконання практичного завдання.

Тестування відбувається у системі Microsoft Office (Forms) і передбачає відповідь здобувача

на 10 питань. Здобувач отримає 1 бал, якщо 6–10 правильних відповідей; якщо менше як 6 – здобувач не отримує 1 бал. Якщо з технічних причин (відсутність інтернету, вимкнення світла тощо) виконується письмова робота для оцінювання висхідного рівня знань.

Рівень володіння теоретичними знаннями та оволодіння практичними компетентностями, які розглядаються на лекційних та лабораторних заняттях, а також вивчаються здобувачами самостійно, визначається за 4-бальною шкалою відповідно до підсумкових критеріїв, які зазначені нижче.

Оцінка за лабораторне заняття (тему) є середньою арифметичною оцінкою цих трьох видів активності здобувача за 4-бальною шкалою.

Сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей, які набуті здобувачем у процесі навчання з кожної теми орієнтовно оцінюються за такими критеріями:

- 5 ("відмінно") – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- 4 ("добре") – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

- 3 ("задовільно") – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

- 2 ("незадовільно") – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Здобувач має отримати оцінку на кожному лабораторному занятті. У разі пропуску лабораторного заняття або отримання оцінки менше як 2 бали за всі види роботи на лабораторному занятті здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання лабораторних занять, але не пізніше початку вивчення наступного модуля.

Відвідування занять здобувачами є обов'язковим та дає можливість отримати задекларовані у Галузевому стандарті спеціальності 227 Терапія та реабілітація та у освітньо-професійній програмі 227.02 Ерготерапія загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) або може бути відпрацьоване на консультаціях відповідно до встановленого порядку.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко. Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру лабораторних занять та оцінюються в процесі поточного контролю на лабораторних заняттях під час вивчення відповідних тем.

У разі наявності диплома молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра) можливе зарахування (перезарахування) певної кількості годин (кредитів) відповідно до [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн-курсах, які дотичні до тем дисципліни, можливе зарахування певної кількості годин, відповідно до [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

У разі переходу на дистанційне навчання викладання курсу відбувається в команді освітнього середовища Microsoft Teams (Office 365) відповідно до [Положення про дистанційне](#)

[навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) та додаткових розпоряджень ректорату.

Формою підсумкового контролю є екзамен. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою відповідно до таблиці 2.

Таблиця 2.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом (диференційованим заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81	3	72	1.96	38	1	19		
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80	2.96	71	1.9	37	0.96	18		
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79	2.9	70	1.86	36	0.9	17		
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78	2.86	69	1.8	35	0.86	16		
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77	2.8	68	1.76	34	0.8	15		
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76	2.76	66	1.7	33	0.76	14		
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75	2.7	64	1.66	32	0.7	13		
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74	2.66	62	1.6	31	0.66	12		
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73	2.6	60	1.56	30	0.6	11		
4.62	111	4.08	98	3.54	85			2.56	58	1.5	29	0.56	10		
4.58	110	4.04	97	3.49	84			2.5	56	1.46	28	0.5	9		
4.54	109	3.99	96	3.45	83			2.46	54	1.4	27	0.46	8		
4.5	108	3.95	95	3.41	82			2.4	52	1.36	26	0.4	7		
								2.36	50	1.3	25	0.36	6		
								2.3	48	1.26	24	0.3	5		
								2.26	46	1.2	23	0.26	4		
								2.2	44	1.16	22	0.2	3		
								2.16	42	1.1	21	0.16	2		
								2.1	40	1.06	20	0	1		

На екзамен виносяться усі основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання.

У випадку, якщо здобувач набрав підсумковий бал менший, ніж 122 бали, він складає екзамен під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, зберігаються, а здобувач при перескладанні екзамену може набрати максимум 80 балів. Підсумковий бал при цьому формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачам освіти необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не пропускати аудиторних занять (у разі пропуску – причину підтвердити документально); не привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі цитування наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць та ін. необхідно вказувати посилання на першоджерело.

Науково-педагогічний працівник і здобувач освіти мають дотримуватись [ст. 42 Закону України «Про освіту»](#). Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#) та [Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, то здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати його самостійно в аудиторії за методичними рекомендаціями в присутності лаборанта або чергового викладача.

Усі лабораторні роботи мають бути виконані до проведення підсумкового заняття. У випадку невідпрацювання лабораторних робіт здобувач освіти не допускається до підсумкового заняття.

Терміни проведення екзамену визначаються [розкладом екзаменаційної сесії](#). У разі не складання екзамену, студент може перездати його двічі. Розклад ліквідації академічної заборгованості передбачений розкладом екзаменаційної сесії.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 200 балів включно.

Підсумкова оцінка з освітнього компоненту визначається як сума поточної оцінки (максимум – 120 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум – 80 балів) і становить 200 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен у формі *усного опитування*. При цьому на екзамен виноситься *80 балів*. У кожному екзаменаційному білеті є чотири питання. Відповідь за кожне з екзаменаційних питань оцінюється максимально в 20 балів. У відомості та індивідуальному навчальному плані здобувача в графі «оцінка за національною шкалою» проставляється загальна кількість балів (максимально – 200), яку здобувач отримав разом за поточний контроль (120 балів) та підсумковий контроль (80 балів).

Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамену):

1. Визначення функціональної анатомії, її місце в системі анатомічних наук. Роль П. Ф. Лесгафта у формуванні функціональної анатомії.
2. Завдання функціональної анатомії. Розділи функціональної анатомії.
3. Осі і площини тіла людини. Охарактеризувати рухи, які здійснюються навколо них.
4. Будова кістки, як органа. Класифікація кісток.
5. Типи сполучення кісток. Безперервні сполучення (фіброзні, хрящові) кісток. Будова міжхребцевого диска.
6. Синовіальне сполучення кісток. Будова суглоба. Класифікація суглобів.
7. Анатомо-фізіологічні основи опорно-рухового апарату, як динамічної системи. Пасивна частина опорно-рухового апарату.
8. Анатомо-фізіологічні основи опорно-рухового апарату, як динамічної системи. Активна частина опорно-рухового апарату.
9. Будова м'яза як органа. Поняття про важільний принцип роботи м'язів.
10. Режими роботи м'язів. Види роботи м'язів.
11. Функціональні методи візуалізації (рентгенографія, УЗД, КТ, ЯМР).
12. Клінічні прояви ураження центральних і периферичних відділів нервової системи.
13. Основи функціональної анатомії хребетного стовпа. Будова типового хребця.
14. Нерухомі з'єднання в хребті. Міжхребцеві диски.
15. Міжхребцеві (дуговідросчаті) суглоби.
16. Сегмент руху. Іннервація рухового сегменту.
17. Будова нижньощелепної кістки. Будова скронево-нижньощелепного суглобу. Рухи в скронево-нижньощелепному суглобі.
18. М'язи, що діють на скронево-нижньощелепний суглоб. Характеристика цих м'язів.
19. Будова та характеристика шийних хребців. З'єднання шийних хребців.
20. Функціональні групи м'язів, що здійснюють рухи в шийному відділі хребта. Характеристика цих м'язів.
21. Функціональна і топографічна анатомія голови. Ділянки голови. Кісткові орієнтири границь ділянок мозкового і лицевого відділів голови.
22. Функціональна і топографічна анатомія шиї. Трикутники шиї.
23. Фасції шиї. Клітковинні простори голови та шиї.
24. Функціональна анатомія кровопостачання голови та шиї. Гілки зовнішньої сонної артерії.
25. Функціональна анатомія кровопостачання голови. Судини артеріального кола мозку.
26. Функціональна анатомія венозного відтоку від голови та шиї. Пазухи головного мозку.
27. Принципи лімфовідтоку від органів голови та шиї.
28. Вироблення і шляхи циркуляції мозкової рідини (ліквору).
29. Іннервація голови та шиї. Черепно-мозкові нерви.
30. Топографія пар черепно-мозкових нервів на основі головного мозку.

31. Топографія пар черепно-мозкових нервів на основі черепа.
32. Будова та принцип іннервації спинномозкових нервів.
33. Шийне соматичне сплетення. Нерви, що утворюють шийну петлю.
34. Скелет верхньої кінцівки. З'єднання кісток плечового поясу та вільної верхньої кінцівки.
35. Будова та характеристика плечового суглоба. Рухи в плечовому суглобі.
36. Функціональні групи м'язів, що здійснюють рухи в суглобах верхньої кінцівки. М'язи, що діють на плечовий суглоб.
37. Будова та характеристика ліктьового суглоба. Рухи в ліктьовому суглобі.
38. Функціональні групи м'язів, що здійснюють рухи в суглобах верхньої кінцівки. М'язи, що діють на ліктьовий суглоб.
39. Будова та характеристика променево-зап'ясткового суглоба. Рухи в променево-зап'ястковому суглобі.
40. Функціональні групи м'язів, що здійснюють рухи в суглобах верхньої кінцівки. М'язи, що діють на променево-зап'ястковий суглоб.
41. Будова та характеристика суглобів кисті. Рухи в суглобах кисті.
42. Функціональні групи м'язів, що здійснюють рухи в суглобах верхньої кінцівки. М'язи, що діють на суглоби кисті.
43. Функціональна анатомія кровопостачання верхньої кінцівки. Колатеральний кровообіг, анастомози.
44. Артерії верхньої кінцівки. Формування ліктьового артеріального сплетення. Долонні дуги.
45. Функціональна анатомія венозного відтоку від верхньої кінцівки. Поверхневі та глибокі вени руки. Пахвова вена та її притоки.
46. Функціональна анатомія лімфатичного відтоку від верхньої кінцівки.
47. Функціональна анатомія іннервації верхньої кінцівки. Принцип формування та гілки плечового сплетення.
48. Функціональна анатомія іннервації кисті (долонної та тильної поверхонь).
49. Топографічні утвори верхньої кінцівки (області, ямки, канали, борозни, синовіальні вагіни).
50. Скелет грудного відділу хребта. Будова та характеристика грудних хребців.
51. Скелет грудного відділу хребта.
52. Орієнтовні лінії на передній поверхні грудної клітки. Ділянки тулуба.
53. З'єднання кісток грудного відділу хребта і грудної клітки грудного відділу хребта і грудної клітки. Суглоби та їх характеристика.
54. Функціональні групи м'язів, що здійснюють рухи в суглобах грудної клітки.
55. Функціональна анатомія кровопостачання стінок та органів грудної клітки. Колатеральний кровообіг, анастомози.
56. Грудний відділ аорти, її гілки та ділянка кровопостачання.
57. Внутрішня грудна артерія. Міжреброві артерії. Їх гілки та ділянки кровопостачання.
58. Функціональна анатомія венозного відтоку від стінок та органів грудної клітки. Притоки непарної та напівнепарної вен.
59. Функціональна анатомія лімфатичного відтоку від стінок та органів грудної клітки. Особливості лімфатичного відтоку молочної залози.
60. Грудні спинномозкові нерви. Будова міжребрових нервів та особливість іннервації стінок грудної порожнини.
61. Скелет поперекового відділу хребта. Будова та характеристика поперекових хребців.
62. З'єднання кісток поперекового відділу хребта. Суглоби поперекового відділу хребта та їх характеристика.
63. Функціональні групи м'язів, що здійснюють рухи в суглобах поперекового відділу хребта. М'язи спини.
64. Морфофункціональна характеристика м'язів живота. Будова піхви прямого м'яза живота.
65. Топографічні утвори живота (відділи, ділянки, піхва прямого м'яза живота, біла лінія живота, пупкове кільце, паховий канал).

66. Функціональна анатомія кровопостачання стінок та органів черевної порожнини. Колатеральний кровообіг, анастомози.
67. Черевний відділ аорти. Гілки та ділянки кровопостачання.
68. Функціональна анатомія венозного відтоку від стінок та органів черевної порожнини. Нижня порожниста вена та її притоки.
69. Особливості лімфатичного відтоку стінок та органів черевної порожнини.
70. Будова нижніх відділів спинного мозку (мозковий конус і кінський хвіст). Будова поперекового спинномозкового нерва та його гілки.
71. Поперекове сплетення: принцип формування, гілки та їх ділянки іннервації.
72. Скелет тазу. Будова тазової кістки і крижа.
73. З'єднання кісток тазу (зв'язки та лобковий симфіз). Крижово-клубовий суглоб та його характеристика.
74. Функціональні групи м'язів, що здійснюють рухи в крижово-кубовому суглобі та суглобах поперекового відділу хребта. Місця прикріплення м'язів до тазової кістки.
75. Промежина, анатомічні відділи, морфо-функціональна характеристика.
76. Розміри тазу та центр маси тіла.
77. Функціональна анатомія кровопостачання стінок та органів тазової порожнини. Колатеральний кровообіг, анастомози.
78. Функціональна анатомія венозного відтоку від стінок та органів тазової порожнини.
79. Функціональна анатомія лімфатичного відтоку від стінок та органів тазової порожнини.
80. Крижово-куприкове сплетення: принцип формування, гілки та їх ділянки іннервації.
81. Будова кульшового суглобу. Кульшова западина. Будова стегнової кістки.
82. Зв'язковий апарат кульшового суглоба. Рухи в кульшовому суглобі.
83. Функціональні групи м'язів, що здійснюють рухи в кульшовому суглобі. Місця прикріплення м'язів до стегнової кістки.
84. Функціональна анатомія кровопостачання кульшового суглобу. Колатеральний кровообіг, анастомози.
85. Функціональна анатомія венозного та лімфатичного відтоку від кульшового суглобу.
86. Особливості іннервації кульшового суглобу. Короткі гілки крижово-куприкового сплетення та їх ділянки іннервації.
87. Будова нижнього епіфізу стегнової кістки та верхнього епіфізу великогомілкової кістки.
88. Допоміжні елементи колінного суглобу. Зв'язковий апарат.
89. Характеристика колінного суглоба. Рухи в колінному суглобі.
90. Функціональні групи м'язів, що здійснюють рухи в колінному суглобі.
91. Функціональна анатомія кровопостачання коліна та артеріальна сітка колінного суглоба.
92. Функціональна анатомія венозного та лімфатичного відтоку колінного суглоба.
93. Особливості іннервації колінного суглоба. Довгі гілки крижово-куприкового сплетення та їх ділянки іннервації.
94. Будова нижнього епіфізу гомілкових кісток та кісток заплесна.
95. Характеристика гомілково-стопного суглоба. Рухи в гомілково-стопному суглобі.
96. Зв'язковий апарат гомілково-стопного суглобу.
97. Нерухоме з'єднання гомілкових кісток. Міжгомільковий суглоб.
98. Будова та зв'язки суглобів стопи. Рухи в суглобах стопи.
99. Функціональні групи м'язів, що здійснюють рухи в гомілково-стопному суглобі та суглобах стопи.
100. Функціональна анатомія кровопостачання гомілки та стопи.
101. Функціональна анатомія венозного та лімфатичного відтоку від гомілки та стопи.
102. Функціональна анатомія іннервації гомілки та стопи.
103. Топографічні утвори вільної нижньої кінцівки (ділянки, отвори, канали, борозни, синовіальні вагіни).
104. Положення тіла людини у просторі та рухи частин тіла по відношенню до осей та площин.
105. Зовнішні сили: сила тертя, сила опору середовища, сила реакції опори.

106. Поняття про загальний центр маси (ЗЦМ) тіла людини.
107. Внутрішні сили: еластичність м'язів, сухожилків, зв'язок.
108. Важільний принцип роботи опорно-рухового апарату.
109. Режими роботи м'язів.
110. Види роботи м'язів.
111. Фізичні вправи для розвитку різних груп м'язів.
112. Аналіз положень і рухів тіла людини.
113. Морфологія положень або рухів.
114. Механіка положень або рухів.
115. Особливості механізму зовнішнього дихання.
116. Особливості розташування та функції внутрішніх органів при виконанні фізичних вправ.
117. Особливості стану серцево-судинної системи при виконанні фізичних вправ.
118. Анатомічна характеристика положень тіла з нижньою опорою: (положення стоячи). Топографія працюючих м'язів. Положення внутрішніх органів.
119. Анатомічна характеристика положень тіла з верхньою опорою: (положення вису на прямих руках). Топографія працюючих м'язів. Положення внутрішніх органів.
120. Анатомічна характеристика положень тіла зі змішаною опорою: (положення упора на паралельних брусах та положення «міст»). Топографія працюючих м'язів. Поняття стійкості тіла. Положення внутрішніх органів.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
170–200	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно	D	непогано
122–129	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна:

1. Анатомія людини. У трьох томах. Том перший / Під ред. проф. В. Г. Ковешнікова. Луганськ: вид-во «Шико» ТОВ «Віртуальна реальність», 2005. 328 с.; Том другий / Під ред. проф. В. Г. Ковешнікова. Луганськ: вид-во «Шико» ТОВ «Віртуальна реальність», 2005. 260 с.; Том третій / Під ред. проф. В. Г. Ковешнікова. Луганськ: вид-во «Шико» ТОВ «Віртуальна реальність», 2005. 400 с.
2. Анатомія людини. У трьох томах. Том перший / А. С. Головацький, В. Г. Черкасов, М. Р. Сапін, Я. І. Федонюк. Вінниця: Нова книга, 2006. 368 с.; Том другий / А. С. Головацький, В. Г. Черкасов, М. Р. Сапін, А. Р. Парахін. Вінниця : Нова книга, 2007. 456 с.; Том третій / А. С. Головацький, В. Г. Черкасов, М. Р. Сапін, А. Р. Парахін. Вінниця : Нова книга, 2009. 376 с.
3. Коцан І. Я., Гринчук В. О., Велемєць В. Х., Шварц Л. О., Пикалюк В. С., Шевчук Т. Я. Анатомія людини: підручник для студ. вищ. навч. закл. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки., 2010. 902 с.
4. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Під ред. проф. Ю. Б. Чайковського. Львів: Наутілус, 2004. 592 с.
5. Шевчук Т. Я., Апончук Л. С., Романюк А. П., Шварц Л. О. Функціональна анатомія. Навчально-методичні матеріали: робочий зошит. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2023. 156 с.

6. Функціональна анатомія: Федонюк Я. І., Мицкан Б. М., Попель С. Підручник для студентів навчальних закладів з фізичного виховання і спорту III-IV рівнів акредитації. За ред. Федонюка Я. І., Мицкана Б. М. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2007. 552 с.

Додаткова:

1. Гринчук В. О., Велемєць В. Х., Шварц Л. О., Шевчук Т. Я., Поручинський А. І. Вступ до анатомії людини: Навч. посібник. Луцьк: Надстир'я, 2002. 100 с.

2. Гринчук В. О., Велемєць В. Х., Пикалюк В. С., Шварц Л. О., Шевчук Т. Я., Поручинський А. І. Опорно-руховий апарат людини: Навч. посібник. Луцьк: Надстир'я, 2003. 360 с.

3. Гринчук В. О., Велемєць В. Х., Пикалюк В. С., Шевчук Т. Я. Внутрішні органи та серцево-судинна система людини: Навч. посібник. Луцьк: Надстир'я, 2005. 448 с.

4. Коцан І. Я., Гринчук В. О., Велемєць В. Х., Шварц Л. О., Пикалюк В. С., Шевчук Т. Я. Анатомія людини: підручник для студ. вищ. навч. закл. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки., 2010. 902 с.

5. Пикалюк В. С., Гринчук В. О., Велемєць В. Х., Шевчук Т. Я. Нейроанатомія: Навч. посібник. Луцьк: Надстир'я, 2004. 353 с.

6. Коляденко Г. І. Анатомія людини: Підручник. К.: Либідь, 2001. 384 с.

7. Свиридов О. І. Анатомія людини: Підручник / За ред. І. І. Бобрика. К.: Вища шк., 2000. 399 с.

Інтернет-ресурси

1. Функціональна анатомія. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://teams.microsoft.com/#/school/conversations/%D0%97%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B5?threadId=19:eZxTcq0bbOHp8DIUgPJdHauio5FxfGw9SweM0J455YA1@thead.tacv2&ctx=channel>

2. Збірник 3D атласів з анатомії людини: <https://medical-club.net/uk/sbornik-3d-atlasov-po-anatomii-cheloveka/>.

3. Інтерактивна система анатомічної візуалізації анатомічних зображень.

4. Пикалюк В. С., Лавринюк В. Є., Шевчук Т. Я., Шварц Л. О., Коржик О. В., Бранюк С. В., Апончук Л. С. Анатомія опорно-рухового апарату : навчально-методичний електронний посібник для студентів ЗВО III-IV рівнів акредитації за спеціальністю «Медицина». Луцьк, 2020. 309 с. // (Витяг із протоколу № 2 засідання науково-методичної ради Волинського національного університету імені Лесі Українки від 21 жовтня 2020 року). https://volnu-my.sharepoint.com/personal/anatomykafedra_vnu_edu_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?id=%2Fpersonal%2Fanatomykafedra%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%8F%20%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%2D%D1%80%D1%83%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B0%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fanatomykafedra%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments&originalPath=aHR0cHM6Ly92b2xudS1teS5zaGFyZXBvaW50LmNvbS86YjovZy9wZXJzb25hbC9hbmF0b215a2FmZWRYyV92bnVfZWV1X3VhL0ViMnJwR3ZqdNnsRnNzR2tOZTNWb2ZFQm5kRXI2Ym9ud2tyMFZBY01qbVh0dlE_cnrpbWU9TnN1ZDlaYk4yRWc

5. Пикалюк В. С., Лавринюк В. Є., Шевчук Т. Я., Шварц Л. О., Коржик О. В., Бранюк С. В. Спланхнологія: навчально-методичний електронний посібник для студентів ЗВО III-IV рівнів акредитації за спеціальністю «Медицина». Луцьк, 2020. 160 с. // (Витяг із протоколу № 2 засідання науково-методичної ради Волинського національного університету імені Лесі Українки від 21 жовтня 2020 року).

https://volnu-my.sharepoint.com/personal/anatomykafedra_vnu_edu_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?id=%2Fpersonal%2Fanatomykafedra%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments%2F%D0%A1%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fanatomykafedra%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments&originalPath=aHR0cHM6Ly92b2xudS1teS5zaGFyZXBvaW50LmNvbS86YjovZy9wZXJzb25hbC9hbmF0b215a2FmZWRYyV92bnVfZWV1X3VhL0ViMnJwR3ZqdNnsRnNzR2tOZTNWb2ZFQm5kRXI2Ym9ud2tyMFZBY01qbVh0dlE_cnrpbWU9TnN1ZDlaYk4yRWc

[Ly92b2xudS1teS5zaGFyZXBvaW50LmNvbS86YjovZy9wZXJzb25hbC9hbmF0b215a2FmZWRYyV92bnVfZWRL1X3VhL0VWbTZGR1lrXzhoR3BNSGY1eVpCNUUpnQnk0RXdON0xMTU0wYVZGR05mYndJOXc_cnRpbWU9ak1hNUJwZk4yRWc](https://volnu-my.sharepoint.com/personal/anatomykafedra_vnu_edu_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?id=%2Fpersonal%2Fanatomykafedra%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%8F%20%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%BE%2D%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8%2E%20%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%B8%20%D1%96%D0%BC%D1%83%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B7%D1%83%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fanatomykafedra%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments&originalPath=aHR0cHM6Ly92b2xudS1teS5zaGFyZXBvaW50LmNvbS86YjovZy9wZXJzb25hbC9hbmF0b215a2FmZWRYyV92bnVfZWRL1X3VhL0VWbTZGR1lrXzhoR3BNSGY1eVpCNUUpnQnk0RXdON0xMTU0wYVZGR05mYndJOXc_cnRpbWU9ak1hNUJwZk4yRWc)

6. Пикалюк В. С., Лавринюк В. Є., Шевчук Т. Я., Шварц Л. О., Коржик О. В., Бранюк С. В. Анатомія серцево-судинної системи. Органи імунотенезу: навчально-методичний електронний посібник для студентів ЗВО III-IV рівнів акредитації за спеціальністю «Медицина». Луцьк, 2020. 172 с. // (Витяг із протоколу № 2 засідання науково-методичної ради Волинського національного університету імені Лесі Українки від 21 жовтня 2020 року). https://volnu-my.sharepoint.com/personal/anatomykafedra_vnu_edu_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?id=%2Fpersonal%2Fanatomykafedra%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%8F%20%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%BE%2D%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8%2E%20%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%B8%20%D1%96%D0%BC%D1%83%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B7%D1%83%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fanatomykafedra%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments&originalPath=aHR0cHM6Ly92b2xudS1teS5zaGFyZXBvaW50LmNvbS86YjovZy9wZXJzb25hbC9hbmF0b215a2FmZWRYyV92bnVfZWRL1X3VhL0VWbTZGR1lrXzhoR3BNSGY1eVpCNUUpnQnk0RXdON0xMTU0wYVZGR05mYndJOXc_cnRpbWU9ak1hNUJwZk4yRWc

7. Пикалюк В. С., Лавринюк В. Є., Шевчук Т. Я., Шварц Л. О., Бранюк С. В. Нервова та ендокринна системи. Органи чуття. Питання інтеграції систем організму: навчально-методичний електронний посібник для студентів ЗВО III-IV рівнів акредитації за спеціальністю «Медицина». Луцьк, 2020. 297 с. // (Витяг із протоколу № 2 засідання науково-методичної ради Волинського національного університету імені Лесі Українки від 21 жовтня 2020 року). https://volnu-my.sharepoint.com/personal/anatomykafedra_vnu_edu_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?id=%2Fpersonal%2Fanatomykafedra%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments%2F%D0%9D%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D0%B0%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8%2E%20%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%B8%20%D1%87%D1%83%D1%82%D1%82%D1%8F%2E%20%D0%9F%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC%D1%83%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fanatomykafedra%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments&originalPath=aHR0cHM6Ly92b2xudS1teS5zaGFyZXBvaW50LmNvbS86YjovZy9wZXJzb25hbC9hbmF0b215a2FmZWRYyV92bnVfZWRL1X3VhL0VYLV9OTkJMGRGdGSmdZckNEamtXdlVvQldkNlhZU1VjQ001VXRWUGRVbXhlYIE_cnRpbWU9dDdoTkclZk4yRWc